

Posudek bakalářské práce

Název práce: *Hermeneutika a funkcia vybraných apokalyptických textov z doby judaizmu druhého chrámu* (Praha 2023)

Autor práce: Ema Jacková

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Lukeš, PhD.

Formální kritéria, obsah práce, struktura: Práce podaná na katedře biblistiky a judaistiky HTF UK splňuje formální kritéria stanovená pro vypracování bakalářských prací, obsahuje prohlášení o samostatném vypracování a nevykazuje známky plagiátu (viz protokol o kontrole v systému SIS vzniklý po nahrání práce).

Slovensky psaná práce Emy Jackové čítá 56 stran a její vlastní textová část začíná na straně 8 *Úvodem*. Předchozích sedm stran obsahuje *Podakovanie, Prehásenie, Anotácie* (slov., angl.), *Klíčové slová* (slov., angl.), *Obsah* a *Zoznam skratiek*. Na *Úvod* navazují tři stěžejní kapitoly: 1. Vymedzenie pojmov (s. 9-20), kde autorka definuje ve dvou podkapitolách *Apokalypsu* (tři pododdíly) a *Hermeneutiku*; 2. Apokalypsu (s. 21-44) se třemi dále členěnými pododdíly do dalších tří částí – Baruch, Zjavenie Janovo a Henoch; 3. Interpretácia výsledkov (s. 44-47). *Záver* je na stranách 48-49, po němž následuje *Zoznam použitej literatúry* (s. 50-56), který je členěn do čtyř pododdílů – Primárna literatúra, Ďalšia literatúra, Elektronické zdroje, Slovníky a encyklopédie, přičemž v obsáhlém seznamu jednoznačně převažuje literatura anglická.

Jazyk práce: Práce je psána slovensky, patřičně odborným jazykem, styl odpovídá druhu práce. Zřídka se objevují drobné nedůslednosti (např. malé písmeno místo velkého, zdvojená závorka atd., s. 51, 53), nadpis podkapitoly na posledním řádku stránky (s. 16). Práce je čtivá, autorka myšlenky jasně formuluje a převzatá stanoviska dokládá odkazy (189 poznámek pod čarou). Autorka pracuje s anglickými překlady apokalyptických textů, což se týká i Josefa Flavia. Biblické texty zpracovává ve slovenštině, češtině i angličtině. Nejedná se o oblast exegeze, ale hermeneutiky, takže původní jazyky nemusí být nutně využívány.

Obsah a odborná kritéria: Autorka si jako téma své bakalářské práce vybrala dnes velmi populární apokalyptickou literaturu, na níž se zaměřuje např. mezinárodní Henochovský seminář (*Enoch Seminar*, založený 2001) Gabriele Boccacciniho, ale i řada autorů z rozmanitých světových pracovišť. Apokalyptika (v kontextu judaismu a raného křesťanství), jako oblast literatury, má své typické zástupce, je dnes dobře datovatelná i komparovatelná. Toho autorka využívá a vybírá tři oblasti zkoumání – *Videnia, Mesiáš a Odkaz* –, které zpracovává v apokalypsách *Barucha, Zjavenia Jánova a Henocha*. Práce je tedy velmi systematicky provedená a čtenář může u tří apokalyps sledovat tři stejné kategorie zkoumání.

Autorka nevolí cestu k vypracování své bakalářské práce skrze selektivní výběr informací z mnoha zdrojů, ale hledá svůj osobitý přístup k vybraným znakům apokalyps a usiluje o adekvátní interpretaci zkoumaných rysů. Využívá soudobou hermeneutickou diskusi založenou na linii tradiční německé historicko-kritické školy (Schleiermacher až Heidegger, s. 17-18), avšak neuniká ji ani P. Ricoeur či intertextualita a diskuse o žánru (D. E. Aune). Autorka si je vědoma, že soudobé čtení náboženských textů je silně dekonstruktivní a řada významů je před čtenářem mimo komunitu a s odstupem více než dvou tisíc let nedostupná. Přesto je nutné významy z literárně zachycených odkazů dávných komunit rekonstruovat a v rámci tohoto procesu je možné využívat řadu nástrojů. Autorce neuniká A. Assmannová a její kolektivní paměť, která je pro zkoumání kolektivních vzpomínek a traumat dávných generací, které se mohou projektovat do literatury, zvláště vhodná (s. 45). Kromě toho řeší využití literárně-rétorických forem, jež jsou s užitím symbolů spjaty. Samotná tematika je zpracována nápaditě, s využitím literatury odrážející soudobý stav bádání, přičemž hermeneutickou diskusi autorka

nijak nezploštuje (např. do konfesijních měřítek denominací majících zájem na vybraných apokalyptických textech) a drží se vědeckého stylu práce s preferencí uznávaných autorit v dané problematice.

Autorka pracuje s elektronickými zdroji, využívá databáze, prošla přednášející k tematice na youtube.com a omezena byla především rozsahem bakalářské práce. Pravidelně se účastnila konzultací, jakož i diskusí s hostujícími profesory HTF UK. Ve zkoumané problematice má rozsáhlé vědomosti, jež jsou v diskusi o věci záhy patrné. (Autorce doporučuji, aby se dané problematice dále věnovala, a to i ve vazbě na mezinárodní badatelské prostředí.)

Práce splňuje kritéria metodologická i obsahová a v oblasti užití literatury je nadstandardní.

Hodnocení: Výborně (1).

Jiří Lukeš
Dne 29.5.2023 v Praze